

2023.121

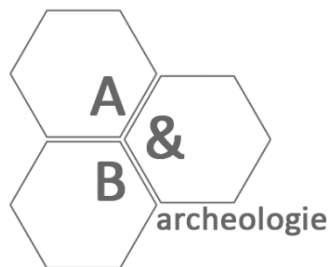
Archeologienota

Kruisem Trompestraat 10

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

20-7-2023

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor stedenbouwkundige handelingen aan de Trompestraat 10 te Kruisem (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de som van de betrokken percelen groter is dan 3000m² en de bodemingrepen 1000m² of meer beslaan, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van de Trompestraat 10 en heeft een oppervlakte van ca. 21.383m². In het noorden wordt het begrensd door de Nazarethsdorpweg en in het westen door de Trompestraat. Het plangebied omvat een loods en enkele bovengrondse tanks, omgeven door een steenslagverharding, waarrond zich een haag bevindt. Ten noorden, oosten en zuiden maken enkele akkers eveneens deel uit van het plangebied.

Het plangebied bevindt zich in de landelijke omgeving even ten noorden van het dorpscentrum van Kruishoutem. De oudste raadpleegbare kaart waarop het terrein is afgebeeld, is de Villaretkaart uit ca. 1745-1748. Op deze kaart is het huidige stratenpatroon rondom het plangebied reeds aanwezig. Het terrein is onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 dient de projectie ietwat naar het oosten opgeschoven te worden. Deze kaart geeft een gelijkaardige situatie weer. Hetzelfde geldt voor de historische kaarten de 19de eeuw en eerste helft van de 20ste eeuw. De huidige bebouwing is voor het eerst op te merken op de orthofoto uit 1971. De verharding rondom is in deze periode nog eerder beperkt tot een oprit. Ook is van de haagkanten nog geen sprake. De rest van het terrein is in gebruik als landbouwgrond. Tegen 1979-1990 wordt de bebouwing omgeven door hagen en wordt de verharding uitgebreid. Ook de bovengrondse tanks ten zuiden van de bebouwing komen reeds in de tweede helft van de 20ste eeuw tot stand. Sinds het einde van de 20ste eeuw – het begin van de 21ste eeuw onderging het plangebied geen grootschalige wijzigingen. De huidige akkergronden buiten het omhaagde terrein zijn minstens sinds het midden van de 18de eeuw in gebruik als landbouwgrond.

Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een heuvelrug die omsloten wordt door de valleien van de Leie in het westen en de Schelde in het oosten. Op de heuvelrug ontspringen verschillende rivieren die afwateren naar deze grote waterlopen. Zo situeert de Plezierbeek zich op ca. 500m ten noorden van het plangebied en loopt de Stampkotbeek op ca. 700m ten zuiden van het terrein. Het reliëf van het plangebied volgt dat van het ruimere landschap rondom. Het neemt toe van ca. +37m TAW in het zuidoosten tot ca. +41m TAW in het noordwesten, richting de heuvelrug. Bodemkundig worden (matig) droge lemige zandbodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont verwacht.

Archeologisch onderzoek toonde reeds aan dat de ruime omgeving rond het plangebied reeds bezocht en bewoond werd sinds de steentijden. Voornamelijk uit het neolithicum zijn verschillende vondstlocaties, alsook enkele grondsporen gekend. Uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen zijn zowel bewoningssporen als funeraire sites aanwezig in de omgeving. Uit de nieuwe tijd is slechts een molensite gedocumenteerd via cartografische bronnen.

De geplande werken situeren zich in het omhaagde deel van het plangebied. De bestaande akkers blijven ongewijzigd. In eerste instantie wordt de bestaande loods (ca. 375m²) gesloopt en wordt de steenslagverharding ten noordwesten ervan (ca. 1.020m²) uitgebroken. Op de plaats van de huidige loods wordt een nieuwe, ietwat grotere loods (ca. 415m²) gebouwd op funderingsvoeten. Rondom wordt een nieuwe betonverharding (ca. 980m²) aangelegd. De overige infrastructuur blijft ongewijzigd. De bodemimpact van de geplande werken beperkt zich aldus tot de huidige bebouwde en verharde zone (ca. 1.395m²) en is zeer gelijkaardig aan de huidige impact. Er kan dan ook uitgegaan worden van een zeer beperkte bijkomende verstoring.

Het plangebied kent een gemiddelde archeologische verwachting, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zullen echter een zeer beperkte impact hebben op de bodem, die in de zone van de werken wellicht reeds verstoord is door de huidige infrastructuur. Een verder vooronderzoek zal dan ook weinig kenniswinst genereren en wordt niet noodzakelijk geacht.

Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch vooronderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.